

Notat

Status for analyse af den internationale trafik på Storebælt

Til: Transport-, Bygnings- og Boligministeriet

Fra: Sund & Bælt Holding A/S og Femern A/S

Baggrund

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet har den 1. december 2017 anmodet Femern A/S og Sund & Bælt Holding A/S om et notat vedr. status for undersøgelse af den forventede overflytning af trafik fra Storebælt til Femern Bælt-forbindelsen samt en tidsplan for færdiggørelsen af undersøgelsen. Nærværende notat redegør herfor.

Ekstern kvalitetssikring af Trafikprognosen

COWI afsluttede i november 2015 på anmodning fra Transport-, Bygnings- og Boligministeriet en ekstern kvalitetssikring af den opdaterede trafikprognose for Femern Bælt-forbindelsen fra november 2014. Kvalitetssikringen fokuserede på vejtrafikken, da indtægterne herfra udgør hovedparten af de kommende indtægter efter åbning af forbindelsen.

COWI konkluderede i kvalitetssikringen, at trafikprognosen udgør et realistisk bud på, hvor meget vejtrafik, der kan forventes på en fast Femern Bælt-forbindelse. COWI vurderede forudsætningerne som rimelige, og at prognosemodellerne er på niveau for professionel praksis for trafikprognoser.

COWI anførte, at der er to elementer i prognosen, som umiddelbart forekommer svært dokumenterbare. Det er dels den forventede overflytning af personbiltrafik fra Storebælt, som er svært at dokumentere på grund af manglende data om det nuværende trafikmønster over Storebæltsforbindelsen. Prognosen er desuden forsigtig i vurderingen af ny-genereret trafik, fordi der mangler effektive værktøjer til at forudse forbindelsens potentielle dynamiske effekter, ligesom der er mange eksterne parametre, der har indflydelse på indfasningen af dynamiske effekter. Som en konsekvens heraf er der gennemført følsomhedsberegninger på både trafikspring, overflytning fra Storebælt og dynamiske effekter i den finansielle analyse fra februar 2016.

Analyser på baggrund af COWI's kvalitetssikring

For at belyse det første element omkring overflytning af personbiltrafik fra Storebælt, gennemførte Sund & Bælt i 2016 en relativ simpel postkortanalyse på Storebælt, hvor der er blevet uddelt spørgeskemaer ved betalingsanlægget samt udsendt skemaer til dem, som benytter Brobizz. Der blev bl.a. spurgt til bilisternes præferencer i rutevalget og overvejelser om alternative ruter.

Analysen blev gennemført på baggrund af indsamling af postkort og spørgeskemaer i en hverdagsuge og en ferieuge i løbet af 2016 og efterfølgende opregnet med trafiktal for hele 2016. Dette analysearbejde pågik frem til april 2017.

Et udkast til analysen blev efter undersøgelsens gennemførelse sendt til de tyske trafikeksperter, Intraplan, med henblik på at kvalitetssikre og validere analysen i relation til trafikprognosen for Femern Bælt-forbindelsen.

Dette skal bl.a. ses i lyset af, at postkortanalysen indeholder en række væsentlige usikkerheder omkring potentialet for den fremtidige overflytning som følge af, at denne forsimplede analyseform ikke tager højde for kompleksiteten i rejsemønstrene, der bl.a. knytter sig til den fremtidige prisstruktur på Femern Bælt-forbindelsen.

Derudover forholder analysen sig ikke til det andet element omkring de dynamiske effekter og dermed potentialet for ny-genereret trafik, som COWI påpegede i deres kvalitetssikring af analysen.

Femern A/S anmodede derfor den 25. april 2017 Intraplan om at komme med forslag til, hvordan disse usikkerheder i postkortanalysen bedst suppleres med relevante data, herunder komme med forslag til eventuelle yderligere analyser.

Sund & Bælt Holding A/S og Femern A/S blev af Transportministeriet den 20. juni 2017 anmodet om at gennemføre beregninger af konsekvenserne af en takstnedsættelse på Storebæltsforbindelsen med 25 pct. Idet takstnedsættelsen har betydning for bl.a. den forventede trafik på Femern Bælt-forbindelsen, afledte bestillingen et behov for nye beregninger, herunder også i forhold til den postkortanalyse, som Sund & Bælt har gennemført, eftersom denne bl.a. baserer sig på en almindelig takstfremskrivning fra dagens takstniveau.

Femern A/S modtog Intraplans oplæg til det videre analysearbejde den 23. juni 2017, indeholdende følgende to analyseforslag:

- Analyse af ny-genereret trafik baseret på case studier af effekterne af nye trafikinfrastrukturprojekter
- Analyse af overflytning af trafik fra Storebælt baseret på opsamling og analyse af data fra trafikanternes mobiltelefoner

Ifølge Intraplans oplæg forløber analysearbejdet i følgende to faser:

1. Projektforberedelse og fastlæggelse af forløb (3-4 måneder)
2. Gennemførelse af dataindsamling og analyse af data (ca. 1 år)

Længden af undersøgelsesperioden begrundes af Intraplan med, at en kortere undersøgelsesperiode vil medføre usikkerhed, såfremt resultaterne skal måles på årsbasis, bl.a. på grund af sæsonudsving i trafikken, trafikforstyrrelser mv.

Femern A/S tiltrådte oplægget fra Intraplan den 28. juni 2017, herunder Intraplans anbefaling om, at postkortanalysen ikke kan stå som en selvstændig analyse. I forlængelse af Transportministeriets bestilling af 20. juni 2017 blev Intraplan anmodet om at lave et foreløbigt skøn af effekterne af takstnedsættelsen på 25 pct. på Storebæltsforbindelsen.

Intraplans beregninger af effekterne af en nedsættelse af Storebæltstaksterne har derfor indgået i projektforberedelsen. Derudover har Intraplan i den projektforberedende fase arbejdet med at indgå aftaler med relevante mobiltelefonselskaber om data. Dette arbejde har været komplekst grundet det grænseoverskridende element og forholdet til sikring af persondata. På den baggrund modtog Femern A/S Intraplans oplæg til selve gennemførelsen af dataindsamlingen og analysearbejdet den 1. december 2017.

Første fase af analysearbejdet er dermed overstået, og anden fase er netop igangsat. Intraplan har oplyst, at analysen forventes afsluttet ultimo 2018.

Øvrige forhold

Der henvises i øvrigt til notat vedr. effekter af en takstnedsættelse på Storebælt af 16. august 2017 samt notat vedr. takstnedsættelse på Storebæltsforbindelsen af 8. september 2017.